

Complot? Bas Jacobs

De Groene Amsterdammer, 131 (46), 16 november, p.9

De laatste weken staan er opvallende berichten in de krant.

Alle kranten meldden dat Plasterk de hogere lerarensalarissen deels wil betalen door studenten meer te laten betalen via hogere collegegelden of lagere studiebeurzen. De Minister van Onderwijs komt deze week met concrete plannen.

De VROM-raad negeert het moratorium op het denken over hervorming van de woningmarkt en kwam met een uitgebreid beleidsadvies. Ook SER-voorzitter Rinnooy-Kan riep de politiek op de woningmarkt open te breken. Den Haag hulde zich vervolgens in oorverdovend stilzwijgen.

In Vrij Nederland stond vorige week een interview met Martin Pikaart, voorzitter van vakbond Alternatief voor Vakbond. Het AVV wordt getreiterd en uitgesloten van het polderoverleg. Ook wordt hun vakbondswerk stelselmatig gefrustreerd door de FNV, het CNV, de Stichting van de Arbeid en het Ministerie van Sociale Zaken.

Het Financieel Dagblad meldde vorige week dat Jan-Kees de Jager, staatssecretaris van belastingzaken, studeert op verlaging van de successiebelastingen. Een leger aan fiscalisten oefent druk uit op de overheid aangezien de waarde van erfenissen toeneemt door stijgende privé- en bedrijfsvermogens en huizenbezit, waardoor steeds meer successiebelasting wordt afgedragen.

Donner kondigde op het CDA-congres afgelopen zaterdag aan dat oudere werknemers boven de 55 worden ontzien bij de versoepeling van het ontslagrecht. Niet alleen om gemor in de achterban te voorkomen, maar ook om de coalitiepartner tegemoet te komen die zich onder druk van SP en vakbonden hevig verzet tegen de versoepeling van het ontslagrecht.

Wat hebben de studiebeurzen, woningmarkt, vakbonden, successiebelasting en ontslagrecht met elkaar te maken? Alles, als je maar door een generatiebril kijkt.

Jongere studenten gaan betalen voor de hogere salarissen van oudere leraren. Jongeren hebben nauwelijks toegang tot de woningmarkt en staan jaren op wachtlijsten voor huurwoningen. Als jongeren een huis kopen financieren zij, dankzij de hypotheekrenteaftrek, de overwaarde die ouderen in hun zak steken. Het werk van de enige vakbond die wel voor jongeren opkomt, wordt met hulp van het Ministerie van Sociale Zaken, gesaboteerd door de traditionele bonden. Welvarende ouderen voeren de politieke druk op via lobbies van fiscalisten om de erfenisbelasting te verlagen. De vergrijzing wordt dan een nog grotere aanslag op de solidariteit van de jongeren zonder erfenis -- de overgrote meerderheid. Donner stelt voor om de rechten van oudere werknemers boven de 55 volledig te respecteren, net als eerder bij de ingrepen in WAO, VUT en

prepensioen. De pijn van hervormingen wordt wederom volledig afgewenteld op de jongere generaties.

En niet alleen de berichten van de afgelopen weken baren zorgen. De Bosbelasting voor ouderen die niet tot hun 65^e werken wordt zo traag ingevoerd, dat de maatregel alleen de jongeren raakt. Hetzelfde geldt voor het afbouwen van de 'aanrechtsubsidie' (belastingkorting voor niet-werkende partners).

Balkenende-IV laat bovendien een waslijst aan beleidsdossiers liggen. De regering heeft besloten om jongeren nog minimaal vier jaar lang in de kou te laten staan op de woningmarkt. De problemen nemen alleen maar toe door bevrozing van de huren en de ruzie met de woningbouwcorporaties. De regering doet niets om de olopende kosten van de vergrijzing op te vangen. Ze voert geen solide budgettair beleid. De AOW wordt niet gefiscaliseerd. De pensioenleeftijd wordt niet verhoogd. De zorgkosten exploderen al jaren. En de regering laat na om welvarende ouderen voor te bereiden op hogere eigen bijdragen in de toekomst.

Het is de onvermijdelijke prijs van de democratie; de meeste stemmen gelden. Alle politieke hervormingen gaan via de weg van de minste politieke weerstand. Dus: over de ruggen van de groepen die politiek ondervertegenwoordigd zijn. Ook onder Balkenende-IV. De ouderen zijn in de meerderheid en kunnen via de polderinstituten hun verworven rechten handhaven, de belastingen op vermogen en bezit verlagen, hervormingen in de huizenmarkt blokkeren en de rekening van de vergrijzing doorschuiven.

De jongeren delven politiek het onderspit. Jongeren worden genegeerd door de vakbonden, ze kunnen geen woning vinden, ze betalen de prijs van hervormingen in de pensioenen, de sociale zekerheid en het onderwijs en moeten bovendien de kosten van de vergrijzing ophoesten. Helaas protesteren de jongere generaties nauwelijks tegen de rake politieke klappen die zij krijgen. Het is cynisch maar rationeel; waarom zouden zij zich druk maken, als ze weten dat ze hoe dan ook worden genaaid? Leve de democratie.